

RANNIKUVAATLUSED 12. – 25.05. 12.- 25.09.

Palun loe küsimustik enne vaatluste tegemist korralikult läbi ja täida 500 m pikkuse rannikulõigu kohta !

A INFORMATSIOON UURIMISPAIGAST JA UURIJAST

Palun joonista siia vaatluspaiga skeem, näidates ka lähima(d) asulad
Soovitav mõõtkava: 1 cm = 1km

A 1 Uurimispaiga nimi kaardil _____

A 2 Uurimispaiga kohalik nimi _____

A 3 Uurija nimi ja aadress:

A 31 Kool/klass/õpilaste arv _____

A 32 Aadress _____

A 33 Telefon _____

A 4 Vaatlusaeg : Kuupäev/kuu/aasta _____

A 5 Ilm

1. Selge ja päikeseline 2. Vahelduv pilvisus

3. Pilvine, sademeteta 4. Uduvihm

5. Lausvihm

Tuule suund

Tuule tugevus

1. Vaikne (0-0,2 m/s) 2. Nõrk (0,3-3,3 m/s)

3. Mõõdukas (3,4-7,9 m/s) 4. Tugev (8,0-13,8 m/s)

5. Kõva (13,9-24,4 m/s) 6. Torm (>24,4 m/s)

Õhu temperatuur C Vee temperatuur C

A 6 Kuidas tunded vaatluspaika: hästi natuke olen siin esmakordselt

A 7 Kas vaatluspaik on spetsiaalselt märgistatud? * ja ei ei tea

A 8 * Kui jah, siis täpsusta, milline

Ramsari kaitseala

Rahvuspark

Lk ala

Kohaliku tähtsusega kaitseala

Supelrand

1
2
3
4
5

A 9 Kui kerge on rannikule pääs?

autoga jalgsi raske/võimatu keelatud
jalgsi või autoga

♣ autoga - on võimalik kasutada autot, näiteks koritustöödel jne.
raske/võimatu - kui juurde saab vaid paadiga

B MÕJUTUSED MAISMAALT kuni 500 m

B 1 Mida esineb 500 m ulatuses kõige enam (märgi kuni 5)

Heinamaa	1	Asula/elumajad	8
Põllumaa	2	Kämping/motell	9
Võsa/põõsastik	3	Prahi mahapanek	10
Luited	4	Tööstus/jõujaam	11
Park/mets	5	Teed/sadam/parkla/raudtee	12
Vesine ala	6	Ehitus	13
Kivid/liiv	7	Sõjaväe territoorium	14
		Muu	15

B 2 Loenda vaatlusalal esinevad sissevoolud. Iseloomusta **nelja**, esinemise järjekorras, suurema arvu sissevoolude esinemisel vali **4** suuremat või tähtsamat reostuse seisukohast lähtudes

	1	2	3	4
Sissevoolu tüüp R - jõgi, oja; OD - kraav; P - toru; S - leke; L - sissevool laguuni	☐	☐	☐	☐
Sissevoolu suurus * väike =1; keskmine =2; suur=3	☐	☐	☐	☐
Kas esineb veeloomi? X = ja	3 ☐	3 ☐	3 ☐	3 ☐
Kas veel on (ebameeldiv) lõhn? X = ja	4 ☐	4 ☐	4 ☐	4 ☐
Kas esineb reostusest tulenevat värvust, vahtu? X = ja	5 ☐	5 ☐	5 ☐	5 ☐
Kas esineb surnud kalu? X = ja	6 ☐	6 ☐	6 ☐	6 ☐
Kas sissevoolus või selle kõrval esineb prahti? X = ja	7 ☐	7 ☐	7 ☐	7 ☐
Kas esineb nähtavat reovett? X = ja	8 ☐	8 ☐	8 ☐	8 ☐
Kas esineb õlireostust? X = ja	9 ☐	9 ☐	9 ☐	9 ☐

Märkused * suurus määra arvestades Eesti olusid

** määramiseks vajalikud stripsud

VAATLUSPAIGA SISSEVOOLUDE KOGUARV

C RANNAVÖÖND (MERE MADALAVEELINE OSA KOOS TEDA PALISTAVA LAINETUSEST MÕJUTATUD MAISMAARIBAGA)

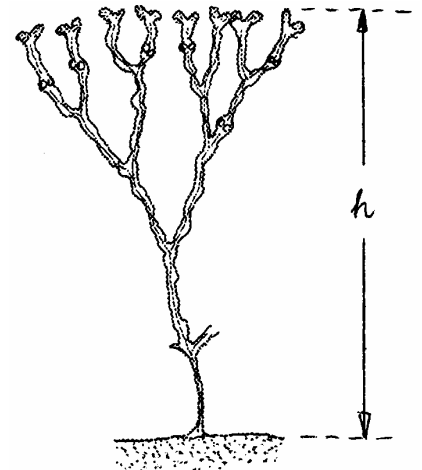
C 1 Milline materjal on valdav (märgi kuni 2)

Pank, kalju	Kivid 20 cm +	Kruus 0.2 - 20 cm	Liiv	Muda, savi	Muu (kaitseehitised)
1	2	3	4	5	6

C 2 Milliseid taimi leidub vaatlusalal?

Roostik	Merihein <i>Zostera</i>	Pruun- ja punavetikad	Rohevetikad		Vetikamatid (moodustuvad substraadilt lahti rebitud vetikatest; lahtiselt põhjal või vee pinnal)	Lagunevad vetikad (lahtiselt vees)	Tormiheidised rannal (tormidega substraadilt lahti kistud vetikad, mis kuhjuvad rannale)
1	2	3			6	7	8
			Vetikad kitsa ribana, näit. kivide ümber	Paks vetikavaip (kinnitunud)			
			4	5			

C 3 Põisadru *Fucus vesiculosus* on Läänmere kiviste põhjade suurim ning levinuim liik. Leides vaatluspaigas põisadru, vali 3- 5 taimet, soovitatavalt sellised, mis on kinnitunud substraadile (kivile) ja mõõda nende pikkus kinnitumiskohast kuni pikima haru tipuni ning arvuta taimede keskmine pikkus.

Vetikas oli kinnitunud substraadile ja ___ ei ___
Põisadru keskmine pikkus oli ___ cm (kui leiad nii kinnitunud ja kinnitumata põisadru, siis arvuta eraldi mõlema keskmine pikkus)

Vaata tähelepanelikult kas taime peal kasvab veel teisi vetikaid (karvad, filamendid)
Ei ___ Mõned ___ palju ___

Kas leiad põisadrul söömis- (närimis-) jälgi?
Ei ___ Vähe (üksikud närimiskahjustused) ___ Palju (närimiskahjustused kogu taime ulatuses) ___

C4 Kui Sa tunnend ala hästi, siis märgi kas kevadel või suvel esines vetikate õitsemist?

Ja Ei Ei tea

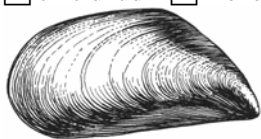
C 5 Milliseid loomi leidsid vaatlusalalt elusana (L) või surnult (D) ?

1	2	Teod		Karbide		Vähilaadsed		Kalad		Linnud		Hülged		Delfiinid		Rotid	
		D	L	D	L	D	L	D	L	L	D	L	D	L	D	D	L
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
LOE KOKKU ?																	

C 6 Milliseid järgnevatest karpidest/vähilaadsetest leidsid?

Söödav rannakarp *Mytilus trossulus*

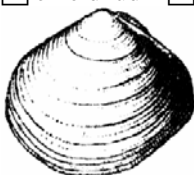
ei leidnud mõned palju

Koja pikkus 1.5 – 2,5 cm

Balti lamekarp *Macoma baltica*

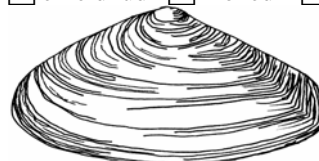
ei leidnud mõned palju

Vörkülget kolmnurka meenutav,

Liiva uurikkarp *Mya arenaria*

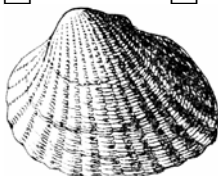
ei leidnud mõned palju

Ovaalne, koja pikkus kesmiselt kuni 1,5 cm – 4 cm

Südakarap *Cerastoderma glaucum*

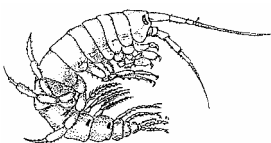
ei leidnud mõned palju

Koda südamekujuline, ribiline.

Kirpvähk *Gammarus sp.*

ei leidnud mõned palju

väike, umbes 1 cm pikk

C 7 Kas leidsid õlikatkus linde (kui ei leidnud märki palun 0) ?

Elusaid õlikatkus linde

Surnud õlikatkus linde

D PRAHT JA REOSTUS

D 1 Milliseid suuri esemeid järgnevast loetelust leidsid vaatlusalal

Täitematerjal,	1
Suured metallitükid, auto jt vrakid, talad	2
Mööbel ja selle tükid, voodid, vaibad jne.	3
Prügikotid ja -hunnikud	4
Laeva-paadi osad, vrakid, väiksed metalli tükid	5
Vettinud juur-ja puuvili	6

D 2 LOENDATAV PRÜGI nii rannalt kui veest:

loendamise hõlbustamiseks
kasuta kalkriipse

_____ Klaaspudelid (joogi)

_____ Joogipurgid

_____ Plastist joogipudelid

_____ Plastist purgihoidjad (can holders)

_____ Paberist joogipakendid

Loe kokku autokummid (pool või enam = 1) _____

Loe kokku kilekotid (poekotid) _____

D3 Millist prahti leidsid? (märgi ristiga)

Kalapüügivahendid ja nende osad (võrgud)	1	
Plastist pakkeribad	2	
Suured plastnõud, kanistrid jne.	3	
Polüstüreen, poliüuretaan	4	
Hügieenilised sidemed, tampoonid, kondoomid	5	
Muu plastik (va pudelid, pakkeribad, poekotid)	6	
Tõrv, õli, bensiin, diisel	7	
Ohtlike aineid sisaldanud mahutid (kemikaalid jne.)	8	
Tekstiil, jalatsid, riidesemed	9	
Paber, kartong, papp, töödeldud puit, juurvilja jäänused	10	
Toiduained, kalarapped ja luud	11	
Fekaalid (inimeste, loomade)	12	
Meditsiinijäätmed (süstlad, plaastrid jne.)	13	
Klaas (sealhulgas elektripirnid)	14	
Plekk anumad (deodorant, lakk jne.)	15	

D 4 Millise sagedusega esineb õnnetusi, mille tõttu satub reovett merre

Ei esine 1 Harva 2 Vahel 3 Sageli 4 Tavaliselt 5 Sesoonselt

E ÜLDISED VAATLUSED

E 1 Kas praegune ilm on rannikul midagi muutnud?

Jah, puhtam kui tavaliselt Jah, halvem kui tavaliselt
 Ei, üldse mitte Ei tea

E 2 Kas rannikut on puhastatud viimase nädala jooksul?

Ja Ei Ei tea

E 3 Kas ranniku hetkesisus on oodata muudatusi ?

Ja Ei Ei tea

Kui on andmeid **tõsisest ohust**, siis palun märgi alljärgnevast loetelust **kuni 5**, mis kirjeldavad muutusi kõige paremini

Erosioon 1	Kaevandus 2	Ehitustööd 3	Prahipai k 4	Veereostus	Puhkeala 10	Muu 11		
				Olmevesi 5	Radioaktiivsus 6	Õli 7	Tööstus 8	Põllumajandus 9

E 4 Märkused, kommentaarid.

